

**PROGRAM PROFILAKTYCZNY
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ SZKOŁY
MUZYCZNEJ I STOPNIA
IM. IGNACEGO JANA
PADEREWSKIEGO**

Spis treści:

Akty prawne.....	3
Wstęp.....	4
Metody pracy.....	4
Cele programu.....	5
Osoba prowadząca.....	6
Udział rodziców w realizacji programu.....	6
Ewaluacja.....	6
Strategia profilaktyczna szkoły.....	7

Szkolny program profilaktyczny powstał w celu uporządkowania i usystematyzowania działań profilaktycznych w szkole. Wszystkie podejmowane działania respektują podmiotowość ucznia, uwzględniają wiek i poziom rozwoju ucznia, poziom posiadanej wiedzy.

Akty prawne

Program profilaktyczny powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r.

Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 (Dz.U. z 2004 Nr 256 poz. 2572 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Ustawa z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych (z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. Nr 26 poz. 226)

Konwencja o Prawach Dziecka Art. 3,19,31.

Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013r.w sprawie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

Wstęp

Szkolny Program Profilaktyczny ma na celu wspieranie rozwoju dziecka, kształtowanie jego osobowości i przestrzeganie przed niebezpieczeństwami.

Program ma pomóc w nawiązywaniu i podtrzymywaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami, kształtowaniu prawidłowej samooceny i samoakceptacji, właściwym postrzeganiu sytuacji konfliktowych, społecznie trudnych, dbaniu o własne zdrowie. Ważne jest stałe wzmocnienie osobowości, zachowań asertywnych, zachęcanie do zdrowych, właściwych wyborów.

Badania prowadzone w środowisku szkolnym wciąż potwierdzają fakt, iż coraz młodsze dzieci podejmują niewłaściwe wybory, wchodzą w zachowania ryzykowne. Jeśli młody człowiek, w zasadzie jeszcze dziecko, mając na myśli podstawówkę nie znajdzie w sobie dość siły, aby wybierać dobro, ale ulegnie temu, co łatwe i przyjemne, może doświadczyć życiowej porażki. Dlatego też w programie profilaktycznym musi znaleźć się miejsce na kształtowanie prawidłowego obrazu samego siebie, poszukiwanie wartości, umiejętne zachowanie w sytuacjach trudnych, prowokujących, dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny, umiejętne organizowanie wolnego czasu.

Metody pracy

Praca w małych grupach – osoby w grupie mają ze sobą kontakt wzrokowy, nie są znużeni swoimi wypowiedziami, łatwiej się koncentrują, dłużej utrzymują uwagę.

Dyskusja klasowa – uczestnicy dzielą się swoimi doświadczeniami, pomysłami, rozwiązują wspólne problemy. Nauczyciel powinien zachęcać wszystkich do uczestnictwa w dyskusji. Należy przestrzegać pewnych zasad podczas wypowiedzi i uszanować odmienność czyichś poglądów. Nauczyciel prowadzący dyskusję musi dbać o odpowiednią atmosferę i sprzyjać rozwiązywaniu problemów, które pojawią się w trakcie dyskusji.

Burza mózgów – celem tej metody jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązanie danego problemu. Przyjmuje się wszystkie pomysły i każdy zostaje zapisany. Na końcu wybiera się najlepszy pomysł. Burza mózgów może być przeprowadzona w klasie lub w małych grupach.

Uzupełnianie zdań – samodzielna wypowiedź każdego ucznia, stosowana jako wstęp do dyskusji lub na zakończenie zajęć.

Opowiadanie – czytanie historyjki jest wstępem do dyskusji, naświetla wyraźnie jakiś problem, a także jest wstępem do odwołania się do doświadczeń dzieci.

Gry i zabawy – metoda będąca urozmaicheniem prowadzonych zajęć.

Dialog – rozmowa co najmniej dwóch osób, które są w tej metodzie równoprawnymi partnerami.

Rysunek – niewerbalny przekaz odczuć, napięć.

Burza mózgów – celem tej metody jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązanie danego problemu. Przyjmuje się wszystkie pomysły i każdy zostaje zapisany. Na końcu wybiera się najlepszy pomysł. Burza mózgów może być przeprowadzona w klasie Lu w małych grupach.

Drama – metoda, która polega na odgrywaniu scenek na dany temat. Każda scenka powinna zostać omówiona i podsumowana. Po odegraniu poszczególnych ról nauczyciel lub osoba prowadząca powinna pomóc uczestnikom wyjść z tych ról. W scenkach poruszamy tematy ważne dla uczniów, mające związek z rzeczywistością, w której żyją.

Cele programu

Głównym celem programu jest uzupełnienie i wzbogacenie Szkolnego Programu Wychowawczego o zajęcia z szeroko rozumianej profilaktyki oraz pomoc wychowawcy w podejmowaniu przez niego różnorodnych form oddziaływania na ucznia. Program profilaktyczny ma wspomagać dziecko w rozwoju ukierunkowanym na pełną dojrzałość w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Działania profilaktyczne uwzględniają:

- jednostkę
- rodzinę
- grupę rówieśniczą
- szkołę

Poprzez właściwy dobór treści i metod pracy powinny zostać zrealizowane następujące cele:

1. Ukształtowanie prawidłowego obrazu samego siebie.
2. Życie według określonych norm i zasad.
3. Przekonanie uczniów o szkodliwości palenia papierosów i używania substancji psychoaktywnych.
4. Nie uleganie wpływom grup destrukcyjnych, ograniczających świadomość wyborów.

5. Umiejętne i bezpieczne poruszanie się w sieci.
6. Kształtowanie społecznie pożądanых postaw, asertywna reakcja na własne poczucie krzywdy lub winy.
7. Dostrzeganie konieczności szukania pomocy w sytuacjach zagrożenia.
8. Wpajanie zasad zachowania zgodnego z prawdą i ogólnie akceptowanymi normami.
9. Kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych.

Osoba prowadząca

Rola prowadzącego zajęcia nie jest zbieżna z rolą nauczyciela. Prowadzący musi przestrzegać przyjętych norm i zasad pracy w grupie, musi słuchać, obserwować i wyciągać wnioski. Prowadzący powinien również dostosować zajęcia do wieku i możliwości uczestników, być otwarty na wszelkie zmiany w trakcie zajęć i dostrzegać mocne, pozytywne strony uczniów.

Udział rodziców w realizacji programu

Skuteczność zajęć profilaktycznych jest ściśle związana ze współpracą z rodzicami. Rodzice powinni być poinformowani o zajęciach odbywających się na terenie szkoły i mieć możliwość ingerencji w treści programowe.

Ewaluacja

Celem ewaluacji będzie określenie stopnia realizacji zadań zawartych w programie profilaktycznym oraz skuteczności podejmowanych działań. Narzędziami wykorzystanymi do ewaluacji będą:

- ankieta,
- obserwacja,
- analiza dokumentów,
- wywiad,

Strategia profilaktyczna szkoły

Obszar	Zadania i cele	Formy i metody realizacji	Odpowiedzialni
Uzależnienia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie mechanizmów odpowiedzialnych za rozwijanie się uzależnień. 2. Umiejętność rozróżniania uzależnień: Internet, portale społecznościowe, gry komputerowe, RPG, telewizja, nikotyna, alkohol, dopalacze, odżywki dla sportowców, napoje energetyczne, używki i narkotyki. 3. Zapobieganie występami uzależnień u uczniów. 4. Przekazanie informacji na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z określonych używek, narkotyków, dopalaczy i niewłaściwego wykorzystania Internetu. 5. Pedagogizacja rodziców. Uświadomienie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu, portali społecznościowych, gier komputerowych, RPG, oraz substancji zmieniających świadomość, samookaleczenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia psychoedukacyjne prowadzone z osobami posiadającymi uprawnienie; - Udział w projekcie „Nie pal przy mnie, proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”; - Ankieta dla uczniów i rodziców, - Film, nagrania, teatr profilaktyczny, drama, artykuły z prasy młodzieżowej. - Spotkania z rodzicami. Przedstawienie sposobów zabezpieczenia komputera lub/i androida – programy Cenzor, K9 browser, Strażnik bezpieczeństwa, informacje na temat odpowiedzialności karnej nieletnich i ich opiekunów przy niewłaściwym korzystaniu z Internetu, portali społecznościowych, gier komputerowych, RPG, narkotyków i używek, - Przestrzeganie zakazu korzystania z telefonów komórkowych poza wyznaczonym 	Nauczyciele odpowiedzialni za profilaktykę w szkole przy współpracy z Policją, Strażą Miejską i Sanepidem.

		miejscem w szkole.	
Sekty i nieformalne grupy współzależne z sektami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie umiejętności rozróżniania grup mogących stanowić zagrożenie. 2. Zwrócenie uwagi na sposoby działalności podejrzanych grup. 3. Zapoznanie z mechanizmem manipulacji i umiejętności radzenia sobie z manipulacją. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia psychoedukacyjne - Ankieta dla uczniów i rodziców. 	
Postawy prozdrowotne i proekologiczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz ekologicznego stylu życia. Uczenie nawyków zdrowego odżywiania. Uświadamianie uczniom zagrożeń związanych z nałogami oraz chorobami cywilizacyjnymi: anoreksją i bulimią, otyłością. 2. Włączenie się w obchody Światowego Dnia Ziemi i akcji Sprzątanie świata. 3. Uświadamianie problemu degradacji środowiska naturalnego i konieczności podejmowania działań proekologicznych. 4. Uświadamianie uczniom korzyści wynikających z zagospodarowania surowców wtórnych 5. Propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia wychowawcze oraz dydaktyczne o tematyce prozdrowotnej. - Udział w obchodach Światowego Dnia Ziemi i akcji Sprzątanie Świata. - Zajęcia z pielęgniarzką szkolną: fluoryzacja zębów, prelekcje tematyczne, - Zbiórka makulatury i surowców wtórnych, wycieczka do lamusowni - fabryki segregacji odpadów - Segregacja odpadów. - Quizy i konkursy międzyklasowe dotyczące edukacji prozdrowotnej i proekologicznej - Organizowanie zajęć sportowych SKS, - Organizowanie wycieczek, wyjść do parku Jordana, wyjazdów w plener. 	Nauczyciele i wychowawcy, pedagog szkolny
Bezpieczeństwo na terenie szkoły i	1. Kształtowanie postaw dbałości o bezpieczeństwo	- Zajęcia z wychowawcą.	Dyrekcja, nauczyciele i wychowawcy we

poza nią.	<p>własne i innych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Umiejętność reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu: zachowanie na przerwach, w sytuacji nieszczęśliwego 3. Zdarzenia, pierwsza pomoc, zawiadamianie służb i osób odpowiedzialnych za interwencje, alarmy przeciwpożarowe i inne, poprawna reakcja w zetknięciu ze zwierzętami, podczas wycieczek i dyskotek. 4. Umiejętność zachowania się w ruchu drogowym ze szczególnym naciskiem na osobę pieszego. 5. Zapewnienie uczniom bezpiecznego pobytu w szkole. 6. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ćwiczenia właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia, rozpoznawanie sygnałów alarmowych, próbne ewakuacje. - Ćwiczenia z pierwszej pomocy przedmedycznej. - Wyjścia tematyczne związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym. - Egzamin na kartę rowerową. - Projekty, konkursy, wystawy, apele związane z realizacją tematu bezpieczeństwa. - Spotkania ze Strażą Miejską, funkcjonariuszami policji, przedstawicielami KTOZu i psem. - Dyżury nauczycieli podczas przerw. - Rejestr wypadków oraz likwidowanie przyczyn. 	współpracy ze Strażą Miejską, policją i KTOZem, pedagog szkolny, higienistka szkolna, inspektor BHP
Przeciwdziałanie przemocy i agresji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie działań interwencyjnych podejmowanych w stosunku do uczniów. 2. Minimalizowanie, zapobieganie zaburzeniom zachowań. 3. Interpretacja zachowań uczniów przejawiających trudności przystosowawcze. Proponowanie metod wychowawczych postępowania z nimi. 4. Nabywanie umiejętności wyrażania złości w bezpieczny sposób. 5. Uczenie szacunku wobec drugiej osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie zajęć warsztatowych. - Monitorowanie adaptacji pierwszoklasistów. - Postępowanie zgodne z wypracowanymi procedurami reagowania na różne formy przemocy. 	Nauczyciele i wychowawcy, pedagog szkolny.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Wskazanie sposobów wyrażania agresywnych uczuć w sposób akceptowany społecznie. 7. Uczenie kontroli własnych zachowań. 8. Uczenie dostrzegania przemocy w środowisku rówieśniczym. 9. Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia. 10. Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów- elementy mediacji rówieśniczej. 		
--	--	--	--

Program jest otwarty i może podlegać modyfikacjom.

Agnieszka Pakońska
Joanna Fiałkowska
Janina Pieczętkowska